

Savonlinnan kaupungin viheralueiden hoitoluokitus

Savonlinnan kaupungin puistojen ja avointen alueiden sekä taajamametsien hoitoluokituksen apuna on käytetty valtakunnallista yleisesti käytössä olevaa ABC –luokitusta. Runkona on käytetty Viherympäristöliiton ja Kaupunginpuutarhurien Seuran julkaisemaa luokitusopasta.

Taajama-alueiden leikkipaikat on luokiteltu B-Luokkaan, koska leikkivälineitä lukuun ottamatta ne eivät ole perinteisin menetelmin rakennettuja A-luokan puistoja.

Suurelle osalle kaupungin lähimetsiä on laadittu taajamametsien hoitoluokituksen perustuva puistometsäsuunnitelma. Niitä hoitaa kaupungin metsätoimi puistometsäsuunnitelman ohjeiden mukaan, joten ne eivät ole mukana näissä hoitoluokissa ja -ohjeissa. Luokituskartassa ne näkyvät omana kuiviona C (C1-C4 / taajamametsien hoitoluokitus).

Hoitoluokat

A= rakennetut viheralueet

Rakennetut viheralueet sijaitsevat pääosin kaupungin ydinkeskustassa. Niihin kuuluvat rakennettujen puistojen lisäksi keskustan leikkipaikat ja katuviheralueet.

Kasvillisuus koostuu pääosin istutetuista puistopuista- ja –pensaista sekä moni- ja yksivuotisista kukkakasveista. Nurmialueet on perustettu kylvämällä tai siirtonurmina.

Alueilla on melko runsaasti rakenteita kuten valaistusta, istuinpenkkejä, patsaita ja muistomerkkejä sekä leikkivälineitä.

Kesäkautena näistä ydinkeskustan viheralueista huolehditaan päivittäin niin, että ne pysyvät siisteinä ja turvallisina liikkua ja oleskella. Talviaikaan hoito on pääasiassa väylien aurausta ja hiekoitusta sekä puhtaanapitoa.

Nämä alueet on jaettu kolmeen alaluokkaan käyttötarkoituksen ja hoitotason mukaan:

A1 = Edustusviheralueet

Edustusviheralueiksi (kesä- / juhla-kausina) voidaan katsoa Äkkiväärän eli Savonlinnan kaupungintalon etupiha, Tallisaaren puisto Olavinlinnan edessä sekä Sataman seutu.

Nämä alueet pidetään kesä- ja juhla-kausina hyvässä ja edustavassa kunnossa. Alueita hoidetaan kesäkautena päivittäin. Talvikautena viikoittain.

A2 = Käyttöviheralueet

Käyttöviheralueita ovat rakennetut puistot, leikkikentät ja katuviheralueet lähinnä kaupungin ydinkeskustassa. Ihmiset liikkuvat näillä alueilla paljon. Alueet ja rakenteet pidetään siisteinä sekä kunnossa niin, että alueilla on turvallista liikkua ja oleskella. Puhtaanapito hoidetaan kesäkautena päivittäin ja talvella viikoittain. Kasvillisuutta, rakenteita ja puistokäytäviä hoidetaan säännöllisesti.

A3 = Käyttö- ja suojaviheralueet

Alueilla on puistomainen ilme ja ne sijoittuvat rakennetun ja luonnonympäristön välimaastoon. Kasvillisuus muodostuu istutetusta ja luonnonkasvillisuudesta. Alueet sijaitsevat pääosin taajama-alueilla. Hoidon tavoitteena on puistomaisen ilmeen säilyttäminen. Alueita hoidetaan säännöllisesti ja ne pidetään turvallisina liikkua ja oleskella.

B = Avoimet viheralueet

B-luokan alueita ovat erilaiset niityt, nurmet ja pellot, jotka ovat hoidon ja käytön seurauksena muodostuneet avoimiksi alueiksi

Pääosin ne sijaitsevat taajamissa ja kaupungin laita-alueilla, mutta niitä on jonkin verran myös kaupungin keskustan alueella.

Avointen alueiden niittyjä ja nurmia hoidetaan käytöstä riippuen joko niittämällä ruohonleikkureilla tai niittokoneella 1-2 kerran kasvukauden aikana. Tarvittaessa näitä alueita avarretaan ja perataan käsityönä raivaus- ja moottorisahaa apuna käyttäen.

Peli- ja liikuntakenttinä käytettäviä alueita niitetään tarvittaessa useammin.

Niitty- ja nurmikasvien lisäksi näillä alueilla voi kasvaa yksittäisiä, lähinnä luonnonmukaisia puita ja pensaita.

Avoimien viheralueiden luokat:

B1 = Maisemapellot

Maisemapellot sijaitsevat taajamissa tai haja-astusalueiden laidoilla. Yleensä ne ovat kesannoiksi jääneitä peltoja. Maisemapelloilla voi viljellä kukkivia kasveja. Esimerkiksi valtatie 14 varrella kaupungista länteen on melko suuri pelto, jonne entinen omistaja oli kylvänyt auringonkukkaa. Auringonkukan lisäksi maisemapelloilla voidaan viljellä kukkivia hyötykasveja kuten kuminaa, rypsiä ja pellavaa. Maisemapellot pidetään avoimina eikä niitä pitäisi jättää vesakoitumaan vaan puut ja pensaat pidetään kurissa niittämällä alueet aika ajoin.

B2 = Käyttöniityt, laitakaupungin leikki- ja liikuntapaikat ja oleskelukentät

Näitä ovat avoimet nurmet tai niittymäiset alueet, leikki ja liikuntapaikat taajama-alueilla. Heinä / nurmi pyritään taajama-alueiden leikkipaikoilla niittämään kerran viikossa ja muilla alueilla tarpeen mukaan. Alueiden puhtaana- ja kunnossapitotyöt tehdään tarpeen ja käyttötarkoituksen mukaan niin, että alueet ovat siistejä ja turvallisia liikkua ja oleskella.

Leikki- ja liikuntapaikkojen leikki- / liikuntavälineet sekä muut rakenteet pidetään kunnossa ja turvallisina leikkiä ja pelata EU-direktiivien mukaan.

B3 = Suojaviheralueet

Suojaviheralueita ovat kapeahkot tonttien välit, tonttien ja katujen suoja-alueet sekä erilaisia käyttöalueita suojaavat ja eristävät kohteet. Alueet ovat niittyjä, pensaikoita tai metsiköitä sekä näiden kolmen yhdistelmiä. Alueita hoidetaan tapauskohtaisesti resurssien mukaan huomioiden maisemalliset ja suojaa antavat ominaisuudet.

B4 = Avoimet alueet ja näkymät

Näiden alueiden tarkoitus on avartaa maisemia mm. vesistöjen suuntaan. Alueita hoidetaan perkaamalla ja poistamalla näkymäesteiksi muodostuvaa kasvillisuutta.

B5 = Arvoniityt

Arvoniityn ominaispiirteitä ovat lajisto, maisema, historia tai asukasyhteistyö. Se voi olla avoin tai puoliavoin alue. Hoidolla taataan arvokkaan lajiston elinolosuhteet ja turvaaminen. Liikkuminen arvoniityillä voi olla ohjattua ja niitä ylläpidetään hoitosuunnitelman mukaisesti.

C = taajamametsät

Suurimmalle osalle taajametsiä on Metsäkeskuksen laatima puistometsäsuunnitelma, joiden hoidon perustana käytetään taajametsien hoitosuunnitelmaa. Nämä alueet, Sulosaarta lukuun ottamatta, on rajattu pois tästä hoitoluokituksesta ja -suunnitelmasta. Sulosaari on merkittävä virkistysalue kaupungin keskustassa, joten se on luokiteltu ulkoilu- ja virkistysmetsäksi, C2 Luokka C1 on jaettu kahteen alaluokkaa C1(1) lähimetsät ja C1(2) rantametsät, koska Savonlinnan kaupungin taajamassa on paljon rantaviivaa ja siitä johtuen myös rantametsiä ja pensaikoita. Rantametsien hoito-ohjeet poikkeavat melko paljon varsinaisten lähimetsien hoito-ohjeista. Taajamametsien alaluokat ovat:

C1 (1) = Lähimetsät

Lähimetsät ovat asutusten läheisyydessä kasvavia metsiä ja ne ovat tärkeitä maiseman sekä virkistys- ja hyötykäytönkin kannalta. Monille asukkaille kuten lapsille ja vanhuksille lähimetsät (ja myös muut taajamametsät) saattavat olla ainut yhteys luontoon.

Hakkuiden tarkoituksena on taata puuston jatkuvuus ja terveys sekä alueen turvallisuus liikkua. Polut pidetään kulkukelpoisina.

C1 (2) = Rantametsät

Rantametsillä on oma merkityksensä luonnon ekosysteemin kannalta. Rantametsiköt poikkeavat kasvillisuuden ja eläimistön osalta kuivan maan metsiköistä. Myös maisemallisesti rantametsillä on erityinen merkitys. Puusto ja muu kasvillisuus voidaan pitää sen verran harvana, että maisema järvelle päin avartuu, mutta järveltä mantereelle päin on jonkinlainen suoja. Nämä edellä mainitut seikat otetaan tapauskohtaisesti huomioon hoitoa suunniteltaessa.

C2 = Virkistysmetsät

Suurin osa Savonlinnan taajamametsien virkistysmetsistä on luokiteltu puistometsäsuunnitelmassa. Entinen yliopistonpuutarha ja metsikkö on luokiteltu virkistysmetsäksi. Sulosaari on yksi tärkeimmistä keskikaupungin virkistysmetsistä. Alueella olevat laavu ja nuotiopaikka ovat kaikille vapaassa käytössä. Sulosaarella on lähes esteetön polkuverkosto ja useita paikkoja, joissa voi käydä uimassa. Alueelle on laadittu puistometsäsuunnitelma.

C3 = Suojametsät

Suojametsiä ovat yleensä pääteiden tai teollisuuslaitosten ja asutuksen väliin jätettyjä metsäalueita. Niiden tehtävä on suojata mm. liikenteen melulta ja pölyltä sekä antaa näkösuojaa. Suojametsät sijaitsevat asutusten läheisyydessä ja voivat toimia samalla myös lähi- ja virkistysmetsinä. Alueet pidetään hakkuilla ja raivauksilla kestävinä ja terveinä sekä turvallisina liikkua.

C (C1-C4) = taajamametsien hoitoluokitus) = Puistometsäsuunnitelmaan kuuluvat metsät

Kuten alussa on jo mainittu näitä alueita hoitaa metsätoimi puistometsäsuunnitelman mukaisesti ja niitä ei ole huomioitu tässä luokituksessa.